

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
ТЕЛ: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: ww.vkdka.org

14 Fedyntsya Street, Uzhgorod, Zakarpattya Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: ww.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

30 червня 2025 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Марини В.Г., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області матеріали перевірки відомостей щодо вчинення дисциплінарного проступку адвокатом Л, –

ВСТАНОВИЛА:

До КДКА Закарпатської області надійшла для розгляду скарга Вищої школи адвокатури Національної асоціації адвокатів України (ВША НААУ) від 21.10.2024, у якій наводяться відомості щодо вчинення адвокатом Л дисциплінарного проступку.

Заслухавши Гончарова В.В., яка доповів матеріали перевірки вказаних відомостей, проведеної секретарем Дисциплінарної палати Бухтояровою О.В., та ознайомившись з матеріалами цієї перевірки і довідкою, складеною за результатами перевірки, Дисциплінарна палата встановила наступні обставини.

Згідно з даними Єдиного реєстру адвокатів України (ЄРАУ) _____ адвокату Л видано свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю №___ на підставі рішення Закарпатської обласної КДКА від ___ №___. Із профайла цього адвоката в ЄРАУ вбачається, що його право на заняття адвокатською діяльністю не зупинено та не припинено.

У вказаній скарзі ВША НААУ зазначається та з доданих до неї матеріалів вбачається, що адвокат Л у 2019, 2020, 2021, 2022 і 2023 роках не виконав свій професійний обов'язок з підвищення кваліфікації, встановлений п.п.4, 6 ч.1 ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Порядком підвищення кваліфікації адвокатів України, затверджений рішенням Ради адвокатів України від 21.09.2019 року №111 та Порядком підвищення кваліфікації адвокатів України, затвердженим рішенням Ради адвокатів України №63 від 03.07.2021, з наступними змінами (надалі – Порядок №63).

З огляду на це ВША НААУ вважає, що адвокат Л вчинив дисциплінарний проступок, а тому просить притягнути його до дисциплінарної відповідальності.

До скарги додано, серед іншого, скріншот інформації з сайту ВША НААУ, з якого вбачається, що адвокат Л не виконав вимог по підвищенню кваліфікації за 2019, 2020, 2021, 2022, 2023 роки.

Адвокат Л надав Дисциплінарній палаті письмові пояснення, доводи яких узагальнено зводяться до наступного.

Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» не містить положень, які передбачають існування в правовому полі України ВША НААУ та Експертної ради НААУ як органу акредитації.

Запровадження централізованої і обов'язкової для адвокатів системи підвищення їхньої кваліфікації та запровадження щорічних обов'язкових норм до такого підвищення

створює серйозні ризики для незалежності адвокатів. При цьому покликається на постанову Шостого апеляційного адміністративного суду від 10.09.2024 у справі №640/1859/22, якою визнано протиправними і скасовано пункти 18, 19, 20 Порядку №63, якими, зокрема, встановлено обов'язок адвоката щорічно підвищувати кваліфікацію на рівні не менше 10 залікових балів.

Стверджує, що систематично підвищує свій професійний рівень шляхом:

- використання у роботі протягом понад 10 останніх років ІПС «Ліга-Закон» та (в останні роки) системи «Акти-Лекс»;

- підвищення кваліфікації в процесі підготовки та участі в судових справах;

- постійного вивчення нового законодавства і судової практики.

Більше того, після забезпечення ВША НААУ функціонування системи тестування він склав ряд спеціальних тестів, у тому числі і з правил адвокатської етики, за наслідком чого йому нараховано відповідну кількість залікових балів з підвищення кваліфікації.

Також у 2019 році він приймав особисту участь у семінарах, за які йому мали нарахувати 11 залікових балів, а саме:

- 15.02.2019 у семінарі «Суди за участі нерухомості» тривалістю 5 годин, проведеним «Ліга-Закон», що стверджується сертифікатом №012;

- 19.04.2019 у семінарі «Запровадження електронного судочинства» тривалістю 4 години, проведеним НААУ, що стверджується сертифікатом №50557;

- 17.05.2019 у семінарі «Маркетинг професійних послуг» тривалістю 2 години, проведеним Гвоздієм В.А., що стверджується сертифікатом №51229.

Однак 11 балів за участь у названих семінарах йому не зараховані, а його письмові звернення до ВША НААУ з цього приводу залишені без відповіді.

Разом з тим звертає увагу, що Порядком підвищення кваліфікації адвокатів України, затверджений рішенням Ради адвокатів України від 21.09.2019 року №111, взагалі відсутній на веб-сайті НААУ. З огляду на це переконаний, що ВША НААУ набула повноважень лише після прийняття нині чинного Порядку підвищення кваліфікації адвокатів України, затвердженого рішенням Ради адвокатів України №63 від 03.07.2021. Тому, ВША НААУ, ініціюючи притягнення його до дисциплінарної відповідальності за 2019 і 2020 роки, покликається на неіснуючий Порядок підвищення кваліфікації та не підтвердила належним чином свої права і повноваження за цей період.

На підставі аналізу положень ч.3 ст.11, ст.65 Правил адвокатської етики і ст.23 Порядку №63 та співвідношення цих норм за часом їх прийняття вважає, що невиконання адвокатом обов'язку з підвищення кваліфікації не є самостійним дисциплінарним проступком, а факт невиконання такого обов'язку має враховуватися при розгляді дисциплінарної справи відносно адвоката за вчинення ним іншого дисциплінарного проступку.

Також переконаний, що невиконання адвокатом обов'язку з підвищення кваліфікації не є триваючим дисциплінарним проступком, а наведені у скарзі ВША НААУ висновки Верховного Суду з цього приводу у певних справах не є релевантними до даної ситуації, оскільки у цих справах обставині відмінні від обставин дисциплінарного провадження щодо нього.

Просить відмовити у задоволенні скарги ВША НААУ.

До своїх пояснень адвокат Л додав, серед іншого, наступні документи:

- копію рахунку на оплату за використання ІПС «Ліга-Закон»;

- копію листа ТОВ «Активлекс» про користування системою «Акти-Лекс»;

- скріншоти з веб-сайту ВША НААУ про нарахування йому 2 балів з правил адвокатської етики за 2019 рік, 2 балів з правил адвокатської етики за 2020 рік, 2 балів з правил адвокатської етики за 2021 рік, 1 залікового балу і 2 балів з правил адвокатської етики за 2023 рік;

- копії сертифікатів від 15.02.2019 №012, від 19.04.2019 №50557 і від 17.05.2019 №51229 про його участь у відповідних семінарах;

- матеріали його переписки з ВША НААУ з приводу зарахування залікових балів з підвищення кваліфікації за участь у цих семінарах.

Тривалість перевірки вказаних відомостей продовжувалася у зв'язку з певними обставинами, а 02 червня 2025 року голова Дисциплінарної палати за відповідним клопотанням Бухтоярової О.В. продовжив таку перевірку до 30 червня 2025 року у відповідності до приписів ст.30 Положення №120 (в редакції рішення РАУ від 02.04.2025 №46).

На підставі аналізу матеріалів перевірки Дисциплінарна палата приходить до наступних висновків.

Відповідно до ч.1 ст.39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» за результатами розгляду заяви (скарги) про дисциплінарний проступок адвоката, довідки та матеріалів перевірки дисциплінарна палата кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури більшістю голосів членів палати, які беруть участь у її засіданні, вирішує питання про порушення або відмову в порушенні дисциплінарної справи стосовно адвоката.

Згідно з положеннями абзацу 2 ч.2 ст.36 цього ж Закону дисциплінарну справу стосовно адвоката не може бути порушено за заявою (скаргою), що не містить відомостей про наявність ознак дисциплінарного проступку адвоката, а також за анонімною заявою (скаргою).

Частиною п'ятою статті 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» встановлено, що висновки щодо застосування норм права, викладені у постановах Верховного Суду, є обов'язковими для всіх суб'єктів владних повноважень, які застосовують у своїй діяльності нормативно-правовий акт, що містить відповідну норму права.

Верховний Суд вже вирішував питання застосування статей 36-39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», якими унормовані питання ініціювання дисциплінарної відповідальності адвоката та процедури таких стадій дисциплінарного провадження, як перевірка відомостей про дисциплінарний проступок адвоката і порушення дисциплінарної справи.

Так, в постановах від 04.10.2019 у справі №820/12154/15 та від 05.10.2021 у справі №826/12840/16 Верховний Суд виклав правову позицію, зміст якої зводиться до того, що до порушення дисциплінарної справи КДКА проводить попередню перевірку скарги на предмет того, чи наведені в ній обставини, що вказують на наявність в поведінці адвоката ознак дисциплінарного проступку, у зв'язку з чим оцінка поведінки адвоката для цілей визначення того, чи вчинив адвокат дисциплінарний проступок, чи ні, цій стадії не притаманна.

Зокрема, Верховний Суд у вказаних постановах, аналізуючи стадії дисциплінарного провадження та повноваження КДКА на кожній з них, зазначив, що до висновків про відсутність або про наявність ознак у діях адвоката дисциплінарного проступку, з прийняттям рішення про відмову у притягненні, або навпаки – про притягнення до дисциплінарної відповідальності із накладенням на адвоката дисциплінарного стягнення, дисциплінарна палата КДКА може дійти безпосередньо на стадії розгляду та вирішення дисциплінарної справи, після її порушення.

А в постанові від 21.09.2023 у справі №260/927/19 Верховний Суд на підставі аналізу положень абзацу 2 частини другої статті 36 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дійшов висновку, що цією нормою заборонено порушувати дисциплінарні справи стосовно адвокатів лише у разі невідповідності скарги формальним критеріям змісту і оформлення: 1) якщо у ній не наведено конкретного прикладу поведінки адвоката, яка становить порушення, передбачені пунктами 1-7 частини другої статті 34 вказаного Закону; 2) якщо у ній відсутня інформація, яка дає змогу ідентифікувати скаржника (заявника), а перевірка скарги указаним критеріям оформлення і змісту не передбачає (не вимагає) безпосередньої оцінки поведінки адвоката на предмет того, чи становить вона склад дисциплінарного проступку.

Ураховуючи обов'язковість таких висновків Верховного Суду для застосування КДКА Закарпатської області у своїй діяльності та наведення у скарзі ВША НААУ конкретних обставин поведінки адвоката Л, які, на думку скаржника, містять ознаки дисциплінарного проступку, Дисциплінарна палата дійшла висновку про відсутність підстав для відмови в порушенні дисциплінарної справи за такою скаргою.

Керуючись ст.ст.37, 38, 39 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата –

ВИРІШИЛА:

Порушити дисциплінарну справу стосовно адвоката Л.

Призначити розгляд дисциплінарної справи на 15 год. 00 хв. 28 липня 2025 року у приміщенні КДКА Закарпатської області за адресою: м. Ужгород, вул. Лінтура, 10-Б/2.

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокату та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвоката.

Дане рішення може бути оскаржено до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду протягом тридцяти днів з дня доведення цього рішення до відома вказаних осіб.

Голова Дисциплінарної палати

(підпис)

Валентин ГОНЧАРОВ

Секретар

(підпис)

Василь БАБИЧ